

Pärnu linna ja maakonna raamatukogude aastaaruanne 2011

Elanike arv (seisuga jaanuar 2011) 89696

Üldkasutatavate raamatukogude arv: kokku 44 raamatukogu – keskraamatukogu 3
haruraamatukoguga, 2 linna- ja 41 külaraamatukogu

1. Põhilised tegevussuunad

1.1 Arendustegevus

1.1.1 Sisuline arendustegevus

Korraldasime XX maaraamatukogude seminar-laagri

Halinga ja Audru valla kultuurinõunikuga ja raamatukoguhoidjatega arutasime nende valdade raamatukoguvõrgu tulevikku

2011. a. hakkas kehtima uus keskraamatukogu põhimäärus ja kasutamise eeskiri

Osalesime rahvusvahelises koostööprojekti Norra Buskerudi maakonna koolide ja raamatukogudega

Alustasime öölaenutusega keskraamatukogu lugemissaalis, et võimaldada õppuritel paremini kasutada õppematerjale

Lasteosakonnas paigaldati 3 arvutit arvutimängude mängimiseks

Tegime ettevalmistusi keskraamatukogu lahtiolekuaegade muutmiseks.

Osalesime kampaanias „Hea teenindaja kuu“

Raamatukogu tegevuse mitmekesistamiseks ja laiendamiseks alustasid tegevust raamatu-, filmi- ja muusikaklubi

Koostöös inkassofirmaga alustasime raamatuvõlglastelt võlgade sissenõudmist

Aktiivne osalemine Urrami töörühma töös aitas kaasa uue töötajarakenduse väljaarendamisele ja lugejamoooduli täiendamisele

Algas koostöö kooliraamatukogudega, et teha kooliraamatukogud nähtavaks sotsiaalvõrgustikus

Aktiivne infovahetus Facebookis suurendas raamatukogu fännide arvu

Raamatukogu juurde loodi MTÜ Bibliid, et taotleda täiendavaid rahalisi vahendeid ürituste ja koolituste läbiviimiseks

Raamatukogu tegevust linna kultuurielus tunnustati linna kultuuripreemiaga

1.1.3 Arendustegevus infotehnoloogia valdkonnas

Nimetamisväärset arendustegevust infotehnoloogia vallas ei toimunud. Arvutitöökohti on kokku 230. Töökohtade arvu suurendada pole plaanis, probleemiks on olemasoleva riistvara töökorras hoidmine.

Aruvälja – uus arvuti

K-Nõmme – uus lugejaarvuti

Sindi – 2 uut juhtmeta telefoni.

Suigu – juhatajale uus tööarvuti

Pärnu-Jaagupi – juhatajale uus arvuti

Tõhela – 2 uut arvutit

Võidula – uus arvuti

Kihnu – 4 uut arvutit

Tõstamaa- -3 uut lugejaarvutit

2. Juhtimine

2.1 Struktuur, töökorraldus

Pärnumaa elanike arv on vähenenud 2010.aastaga võrreldes 803 elaniku võrra, sellest Pärnu linnas 674 võrra. Ka registris olevatest inimestest käivad paljud tööal kodust kaugemal.

Et tööpäevade pildistamine näitas, et laupäeval 15-17-ni on raamatukogu külastatavus väike ja töötajate töötasu on jäänud 2010. aasta tasemele, soovitas raamatukogu nõukogu esitada linnavalitsusele taotlus laupäevase lahtiolekuaja lühendamiseks.

Sisekommunikatsiooni edastamiseks kasutatakse keskraamatukogus google kalendrit ja koolitusmaterjale säilitatakse google doc-is.

Halinga vald algatas Pärnu-Jaagupi Keskraamatukogu loomise 2013. aastaks. Kuna elanike arv väheneb, on ka lugejate arv vähenenud. Mõju avaldab ka järjest laienev arvutikasutajate ja sealt saadava teabe suurenemine.

Arengukava kohaselt on Anelema Raamatukogu Pärnu-Jaagupi teeninduspunkt aastast 2012, Libatse ja Vahenurme aastaks 2013. Põhjendus - teavikutele antava ressursi otstarbekam kasutamine ja raamatukogude töö koordineerimine. Teeninduspunktide lahtioleku-ajad võivad olla ka viis päeva nädalas sõltuvalt lugejate arvust ja soovist.

Pärnu-Jaagupi raamatukogu oli avatud terve aasta 10.00-19.00, sest Anelema raamatukogu oli avatud 2 päeva nädalas ja töötaja käis 3-l päeval nädalas abiks.

Seoses töötasude vähenemisega lühenes Vändra raamatukogu lahtioleku-aeg laupäeval ühe tunni võrra. Raamatukogus töötab 3 raamatukoguhoidjat varasema nelja asemel

Kaisma juhataja Selma Ustav lahkus töölt kokkuleppel vallavalitsusega ja konkursiga sai tööle Sirje Sõnajalg

Surju raamatukogu juhataja Elvi Piiri siirdus 40 tööaasta järel vanaduspensionile

Sindis kaotati 0,5 koormusega raamatukoguhoidja ametikoht

2.2 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud:

Linnavalitsuse korraldusega 28.märts 2011 nr. 123 kinnitati raamatukogu ruumide ning tehniliste abivahendite ühekordsesse kasutusse andmise tasumäärad.

Linnavalitsuse korraldusega 28.märts 2011 nr. 122 kinnitati keskraamatukogu tasuliste teenuste määrad.

Pärnu Linnavolikogu määrusega 17.veebr.2011 nr. 4 kinnitati Pärnu Keskraamatukogu kasutamise eeskiri

Pärnu Linnavolikogu määrusega 17.veebr.2011 nr. 3 kinnitati Pärnu Keskraamatukogu põhimäärus.

Pärnu Linnavalitsuse korraldusega 27.dets.2011 nr. 465 kinnitati Pärnu Keskraamatukogu ja haruraamatukogude lahtiolekuajad.

Pärnu Linnavolikogu otsusega 21.aprill nr. 29 nimetati volikogu esindaja Pärnu Keskraamatukogu nõukogusse.

Nõukogu käis koos 3 korda. Arutati raamatukogutöötajate palgatingimusi, raamatukogude lahtioleku-aegu ja 2012.a. tegevusplaani. Nõukogusse kuulub 6 liiget.

2.3 Töö koordineerimine ja koostöösuhted

Raamatukogutöös on tähtsal kohal koostöö teiste raamatukogudega, koolide, seltsingute, omavalitsusasutustega

Eriti hästi toimis maakondlikult koostöö RVL-i vallas

Halinga ja Audru valla kultuurinõunikuga ja raamatukoguhoidjatega arutasime nende valdade raamatukoguvõrgu tulevikku

Keskraamatukogu jätkas koostööd linna haridus- ja kultuuriosakonnaga:
Osaleti ühises rahvusvahelises koostööprojektis Norra Buskerudi maakonnaga
Koos linna emakeele õpetajate aineseksiooniga toimus kirjandusolümpiaad, mille küsimused koostasid raamatukoguhoidjad
Kõik raamatukogus toimunud üritused kajastusid linna kodulehe kultuurikalendris
Osalemine linna kultuuriüritustel raamatulaatadega mitmekesistas raamatukogu tegevust
Koostöö linna koolide õpetajate ja lasteaiaõpetajatega võimaldas hästi korraldada lasteüritusi (kohtumised kirjanikega, Sinise nädala üritused, Maskide konkurss)
Koostöös välissaatkondadega (Ameerika, Norra ja Saksa) jõudsid raamatukokku mitmed huvitavad näitused ja filmid
Näituste korraldamisel tegime koostööd Tartu Kõrgema Kunstikooliga, Soome Instituudiga
Ares korraldati koostöös sotsiaalnõunikuga väarikate mälumäng ja noorsootöötajaga valla mälumängusari
Pärnu-Jaagupi raamatukogul on tihe koostöö Koduloolaste Seltsi Pärnu-Jaagupi osakonnaga, mis käib juba viis aastat koos 1 kord kuus
Huvitavamad üritused olid:
sõit mööda Halinga valla Pööravere kandi pärandkultuuri objekte
konverents “70 aastat tagasi” 1941. a sündmustest
kodu-uuriija Sergei Seelandi raamatu „Halinga vald fotodel 19. sajandi lõpust 21. sajandini“ esitlus

Erialane koostöö

XX maaraamatukogude seminar-laager, kus osavõtjaid oli 43, sai teoks tänu heale koostööle Tori, Vändra alevi ja valla raamatukoguhoidjatega, kultuuriministeeriumi ja ERÜ bürooga. Ettekannetega esinesid:
Piia Salundi (Sauga) e-raamat ja e-raamatukogu
Heda Piiriste (keskraamatukogu) Kodulooportaal Urramis
Katre Ezzobi Islamimaade kultuurist ja kirjandusest
Keskraamatukogu ja Sindi raamatukogu töötajad testisid uut URRAM-i töötajarakendust ja tegid ettepanekuid avaliku kataloogi täiendamiseks, osaleti URRAMI programmi täiendamise töörühma töös
Sauga raamatukogu juhataja Piia Salundi esitas oktoobris Balti Raamatukoguhoidjate Kongressil CoBal9 Leedus ettekande e-raamatukogust
Rita Raudsepp Sindist valiti ERÜ lastetoimkonna liikmeks
Keskraamatukogu muusikaosakonna juhataja Ene Roost valiti taas EMKÜ juhatusse
Bibliograaf Heda Piiriste tegeles URRAM-i kodulooportaaali testimise ja arendamisega ja esines sellekohase ettekandega maaraamatukoguhoidjate suveseminaril ja juhtis ERÜ koduloo aineseksiooni.

3. Eelarve kasutamine

3.1 Eelarve

Eelarve kokku 1554387€, sellest riigilt 248963€ ja omavalitsustelt 1240141€

Maaraamatukogude eelarve kokku 764458€, mis on 2010.aastaga võrreldes 23% vähem. 2010. aastal oli eelarves Vändra raamatukogu ehituskulu 141840€
Tööjõukulud moodustavad eelarvest 53% (vähenemine 13103€ ehk 3%) ja komplekteerimiskulud 24% (vähenemine 10064€ ehk 9%), sellest 38% riigilt ja 62% omavalitsustelt
Keskmine kulu elaniku kohta oli 16,4€. Suured on kulutused väikese teeninduspiirkonnaga raamatukogudele – Anelema 46,3€, Massiaru 43,7€ ja Tõhela 48,3€ elaniku kohta. Suured linnalähedased piirkonnad kulutasid vastavalt 5,1€ (Paikuse), 5,3%(Audru) ja 9,9€ (Sauga)

Keskraamatukogu eelarve oli 786670 €, mis on võrreldes 2010.aastaga 3,17% suurem

Sellest saadi

- riigilt 173535 €, mis on eelarvest 22,06%.
- omavalitsuselt 548566 €, mis on eelarvest 69,73%
- muudest allikatest 64569€, mis on eelarvest 8,21%

Tööjõu kuludeks kulus 375592€, mis on eelarvest 47,74%. Riigilt saadi 33383€, mis on 8,9 % aasta tööjõu kuludest. Kõikide töötajate töötasu oli vähendatud 10 % nii 2010. kui ka 2011.aastal.

Töötasu jäi samaks ka 2012.aastal.

Teavikute muretsemiseks kulutati 125354€, mis moodustab eelarvest 15,93%.

Võrreldes 2010. aastaga suurenes omavalitsuselt saadav komplekteerimissumma ca 10000€, mis on 7,97 % komplekteerimise kuludest.

Riigilt saadi teavikute muretsemiseks 66340€, mis on 52,92% teavikute rahast.

Koolituskuludeks kulutati 0,14% eelarvest (2010.aastal 0,11%)

Omatulude plaan tasulistest teenustest, saalide rendist oli 10020€. Omatulu saadi kokku 14364€, mis on plaanitud 4344€ rohkem. Lisaeeelarvega taotleme seda summat oma eelarve täienduseks, et täiendada saalide tehnikat.

Ürituste organiseerimiseks kirjutati mitmeid projekte kultuuriministriumile, Kultuurkapitalile ja Hasartmängumaksu Nõukogule, mille tulemusena saadi 2150€

5. Personali juhtimine ja areng

Raamatukoguhoidjaid 91, neist keskraamatukogus 38

Erialase kõrgharidusega 42% (keskraamatukogus 57%) ja raamatukogundusliku keskhariidusega 21% (keskkogus 26%)

Kutsekoolituse on läbinud 22 raamatukoguhoidjat, neist 16 maaraamatukogudes

Keskraamatukogu kõikidele töötajatele on omistatud raamatukoguhoidja kutse, maaraamatukoguhoidjatest 62% -I, III aste 19 ja IV aste 14

5.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv	Raamatukoguhoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel
Sindi	14	50	2
Kilingi-Nõmme	1	33	2
Pärnu-Jaagupi	6	29	2
Vändra	4	20	1
Allikukivi	6	28	1
Are	8	38	1
Aruvälja	6	33	1
Audru	5	98	1
Häädemeeste	8	34	1
Jõesuu	5	23	1
Jõõpre	1	6	1
Kaisma	3	11	1

Koonga	1	6	1
Lavassaare	6	31	1
Libatse	Õpib Viljandi KA-s		
Lindi	5	27	1
Lõpe	3	15	1
Massiaru	4	17	1
Paikuse	3	31	1
Pootsi	5	19	1
Pärnjõe	5	23	1
Sauga	3	14	1
Suigu	9	30	1
Surju	5	26	1
Suurejõe	5	20	1
Tali	1	5	1
Tori	4	15	1
Treimani	5	41	1
Tõhela	4	21	1
Urge	6	28	1
Uulu	7	30	1
Vahenurme	6	28	1
Varbla	4	12	1
Vihtra	5	26	1
Võiste	7	30	1
KRK	25	649	63

8 külaraamatukoguhoidjat (Tootsi, Anelema, Kabli, Kihlepa, Kihnu, Saulepi, Tõstamaa, Võidula) pole aasta jooksul käinud ühelgi koolitusel.

Koolitustel osalemine

Funktsionaalne kirjaoskus Are

Efektne koostöö probleemse lapse ja tema vanematega Are

Viljandi KA suveakadeemia K-Nõmme, Audru

Publikatsioonide loomine programmiga MS Publisher Paikuse

ERÜ maaraamatukogude suveseminar Aruvälja, Pärnu-Jaagupi

Viljandi KA talveakadeemia (projektitöö raamatukogus) Sauga, Suigu

Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia (Viljandi KA) Sindi

VIII üleriigiline lasteraamatukoguhoidja päev keskraamatukogu 2 töötajat, Sindi

XI Maaraamatukoguhoidjate päev Sõmerus osales 5 raamatukoguhoidjat

Lasteraamatukogutöötajate õpipäev "Päri- ja vastutuult" keskraamatukogu 1 töötaja ja Sindi

TÕN-i aktiivi koolitus Sindi

Praktiline koolitus sotsiaalmeedia kasutamisest ja kodulehe koostamisest Suigu

Kuidas turundada külaraamatukogu Suigu

Lasteteenindus- kuidas soovitada lastele raamatut? Suigu

Täiskasvanute koolitaja meistrikursus Tori

ESF Programmi arvutikursus Treimani
koolitusreis Saksamaale Lindi

Keskraamatukogutöötajad osalesid järgmistel koolitustel:

Rahvaraamatukogude seminarilaager „Kellele ja kuidas turundada rahvaraamatukogu? 2
Komplekteerijate koolituspäev Tallinnas 2
URRAMI kodulooportaali testkoolitus 1
Tallinnas arengukava koostamise koolitus 2
Tartu algupärase lastekirjanduse päev 2
Haapsalus muusikakogude ühenduse koolitus 2
Tallinnas komplekteerijate koolituspäevl 1
Tallinnas oskuskeelepäev 1
Tallinnas e-raamatute kataloogimise koolitus 2
Tallinnas Muusikaraamatukogude Ühenduse konverents 2
Tallinnas Aleksander Sibula erialapäev 2
Tartus URRAMI koolitus-nõupidamine 1

5.2 Erialahariduse omandamine

Talvi Saar (Kilingi -Nõmme) – Viljandi KA II kursus
Aili Luik (Libatse) – Viljandi KA I kursus
Riita Lillemets (Surju) – raamatukoguhoidja kutsekoolitus Viljandi KA-s

5.3 Maakonnaraamatukogu osa

Toimus 2 väljasõiduga koolituspäeva: kevadel külastasime Fr. Tuglase ja M.Underi keskust ja kuulasime loengut Fr. Tuglase elust ja loomingust. Tutvusime Pääsküla haruraamatukoguga. Augustis käisime Läänemaa Keskraamatukogus, kuulasime Krista Kumbergi loengut kaasaegsest lastekirjandusest ja külastasime Ants Laikmaa majamuuseumi Taeblas.

Keskraamatukogus toimunud koolitused:

Fr. Tuglas ja 20.-30-ndate aastate eesti kirjandus Maire Liivamets
Kuidas õpetada Juhaniit ehk täiskasvanutega suhtlemise ja nende õppima motiveerimise eripärad koolituskeskus ANDRAS
E-rahvusraamatukogu teenused Ülle Talihärm
Raamatukogud ja autoriõigus Karmen Linask
Rahvusraamatukogu otsinguportaal Hela Ojasaar
Kodulehe arhiveerimisest Jaanus Kõuts
E-lugered Ülo Treikelder . Koolitus toimus Sauga raamatukogus, korraldaja Piia Salundi
Arengukava koostamine Heli Kallasmaa
Maakonnaraamatukogu andis välja tunnistuse nendel maakondlikel seminaridel osalemise kohta.

5.4 Töötajate tunnustamine

Keskraamatukogu tunnustati linna kultuuripreemiaga
Piia Salundi (Sauga) - Aasta Maaraamatukoguhoidja 2011
Aasta Raamatukoguhoidja 2011 - Kadi Taremaa (keskraamatukogu) ja Piia Salundi (Sauga)
Hannely Raestu - keskraamatukogu tubli teenindaja
Marju Rosenberg - parim kolleeg

Urjo Ije - tubli raamatukoguhoidja abiline
Krista Visas - parim kolleeg kontorist
Lenna Eliste - Kultuuriministeeriumi tänukiri seoses 60.sünnipäevaga
Krista Visas ja lasteosakond - UNICEF-i tänutäht Sinise Nädala korraldamise eest
Rita Raudsepp (Sindi)- Aasta lasteraamatukoguhoidja 2011 nominent
Malle Kiis (Aruvälja) - Pärnu KRK tänukiri maaraamatukogude laagri korraldamise eest
MTÜ Aruvälja Suurküla Seltsi ja Aruvälja Lasteaed -Algkooli tänukiri panuse eest valla haridusellu
Urve Salumaa (Pärnu -Jaagupi) - Pärnu KRK tänukiri maaraamatukogude laagri korraldamise eest
Viiu Juurikas (Jõesuu) – Tori valla tänukiri
Liivia Koolme (Urge) – Sauga valla tänukiri
Raamatukogupäevade ajal toimunud mälumängul osalesid Pärnumaa mälumängurid. Linna võistkonnas esinesid Krista Visas, Irina Golenkova ja Külli Lorents, maakonna võistkonnas Ene Heil Kilingi-Nõmmest, Tiina Kuum Allikukivi ja Urve Salumaa Pärnu-Jaagupi raamatukogust. Tublid mälumängurid said 5. ja 6. koha.

6. Kogud

2011.aasta oli eurole ülemineku aasta, mis tekitas ka kogude komplekteerimisel alguses segadust, sest tundus, et raha on väga vähe. Seetõttu osteti palju raamatuid soodusmüükide ja järelkomplekteerimise teel. Annetusena saadi raamatuid Eesti Päevalehe kirjastuselt Eesti Mälu sarja raamatuid, Tiit Tilgalt arvutialaseid õpikuid, Keskkonnaametilt nende väljaandeid, Pärnu Maavalitsuselt Pärnumaa aastaraamat.

Ka omavalitsuste poolt eraldatud raha vähenes mitmes vallas (Vändra alev, Vändra ja Saarde vald). Häädemeeste valla 4 raamatukogule (Häädemeeste, Treimani, Kabli ja Massiaru) ei eraldanud omavalitsus üldse raha.

2011.aastal täienesid Pärnu maaraamatukogude kogud 16080 teaviku võrra, raamatuid 16080 eks., auviseid 12 ja elektroonilisi teavikuid 1. See on 2827 teavikut vähem kui aastal 2010.

Uusi nimetusi saadi juurde 3996.

Kui maakonnas on keskmine juurdetulek 349 nimetust, siis kõige rohkem suurenesid Sindi (1222), Kilingi-Nõmme (780), Audru (651), Paikuse (637) ja Vändra (635) raamatukogu kogud.

Väga vähe said uusi nimetusi muretseda Häädemeeste valla raamatukogud: Massiaru – 38, Treimani – 86 ja Kabli – 92. Valikul oli prioriteediks eesti kirjandus. Komplekteerimislünki üritatakse täita järelkomplekteerimise teel.

Keeleliselt jagunevad raamatudjärgmiselt:

eesti keeles 15777 (98%)

võõrkeeles 40 (2%)

vene keeles 303 (e. 89% juurdetulnud võõrkeelsetest teavikutest)

Ilukirjandust osteti 10285 eks. (u.63,9%)

Annetusena saadi 1109 teavikut (u. 6,9%)

Enim annetusi sai Jõesuu raamatukogu – 34% uutest raamatutest

2011.aastal kustutati 10285 teavikut

Inventuurid toimusid Anelema Kihlepa ja Vihtra raamatukogus.

Keskraamatukogu kogud täienesid

11464 teaviku võrra, mis jagunevad:

11086 raamatut

372 auvist

6 elektroonilist teavikut

Saabunud kirjandusest moodustas liigikirjandus 50,6%, ilukirjandus 49,4%
 Keeleliselt oli eesti keeles 84,5% ja võõrkeeles 15,5%, sellest vene keeles 63%, s.o. 9,8% juurde tulnud raamatutest
 Nimetuste arv täienes 2011. a. 4546 võrra (võrreldes 2010. a. 44 nimetust rohkem)
 2011. a. kustutati 7300 teavikut, neist 137 auvist ja 2 elektroonilisi teavikut. Neist 52,9% oli vene keeles.
 Kirjanduse eksemplaarsus oli keskmiselt 2,4 (2010 – 2,5)
 Põhiosa teavikutest on ostetud, muul moel on saadud 930 eks
 Raamatu keskmiseks hinnaks 2011. a. kujunes 9,57€(2010 8,75€)

7. Kataloogitöö

Keskraamatukogu 3 töötajat ja Sindi raamatukogu töötaja testisid uut URRAMI töötajarakendust ja tegid mitmeid ettepanekuid, mida URRAM-i töörühm ka arvestas.

8. Raamatukoguteenused

Maakonna raamatukogud kasutasid aktiivselt RVL teenust. Saadi 553 tellimust, sellest 198 keskraamatukogu. Teistest raamatukogudest telliti 596 raamatut (78 keskraamatukogule) ja täitmata jäi vaid üks tellimus.

8.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Avaliku teabe kättesaadavus on tagatud raamatukogu lahtiolekuaegadel.
 Keskraamatukogus hakati koostama uudiskirja ja aasta lõpuks oli listiga ühinenud üle 100 huvilise

8.2 Raamatukogu kasutamine

Raamatukogu	Lug-d 2010	Lug-d 2011	Muutus (+-)	Külast-d 2010	Külast-d 2011	Muutus (+-)	Laenut-d 2010	Laenut-d 2011	Muutus (+-)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Linna/maakonna rmtk	30084	29380	-704	442743	430034	-12709	862679	861505	-1174
Sh keskk	16430	16137	-293	243106	232817	-10289	494286	488926	-5360

Laenutustest moodustavad ilu- ja lastekirjanduse laenutused 57% (keskraamatukogus 57,6%). Kui perioodikalaenutused keskmiselt moodustavad 11,9% (KRK 3,4%) laenutustest, siis Massiarus on see protsent 45, Vihtras 48,4, Uulus 49,9, Lavassaares 50, Pärnjõel 51 ja Pootsis 68. Kui ringlus on keskmiselt 0,9 (KRK 1,3), siis 0,2 ringlus (Vahenurme, Tali, Anelema, Kihlepa) paneb mõtlema.

Uue teenusena alustati keskraamatukogu lugemissaalis öölaenutusega-lugejad saavad kuni 2 teavikut ööseks koju laenutada. Algne kartus võlglaste tekkimisest on osutunud alusetuks ja pakutud teenus on väga populaarne. Teenust kasutas 90 lugejat ja laenutati 107 teavikut.
 Pikaajasetelt võlglastelt raamatute tagasisaamiseks kasutati inkassofirma teenust. 40 võlglastest

likvideeris võlgnevuse 12 .

Valikstatistikat tehti 4 korda aastas. Selle käigus lugesid kõik osakonnad lisaks laenutustele üle ka lastest külastajad.

Kuigi laenutuste üldarv on vähenenud, siis suurenenud on raamatute reserveerimine/järjekorda panek. Kui varem domineerisid järjekorras teatmekirjandus ja momendil väga populaarsed raamatud, siis 2011.a. pandi tihtipeale järjekorda ka siis kui raamat oli hetkel välja laenutatud. Võrreldes 2010.a. vähenesid teatmekirjanduse laenutused. Selle põhjuseks on, et õpilased kirjutavad küll aastatöid, aga referaate tehakse vähem ja referaatide koostamisel ei pea allikmaterjalidena kasutama raamatuid vaid võib piirduda internetist kättesaadavaga.

Keelelise arvestuse järgi selgub, et iga aastaga väheneb veidi venekeelse kirjanduse laenutamine. Laenutuste üldarvust moodustasid eestikeelsed 87%, venekeelsed 11% ja muukeelsed 2%.

Pärnumaa laenutuste TOP 5 2011.a.

Autor	Pealkiri	Ilmumisaasta	Laenutuste arv
Oksanen, Sofi	Puhastus	2009	1994
Petrone, Justin	Minu Eesti. 2. osa, Mida sa tahad?	2011	1977
Petrone, Justin	Minu Eesti. 1.osa, Kas lubate elada?	2009	1973
Martinson, Jaan	Kristina	2010	1728
Pets, Helju	Õnneõiteta sirelid	2010	1673

8.3 Lasteteenindus

Maakonnas lapsi-lugejaid kokku 6908, mis moodustab lugejatest 23,5%.

Keskraamatukogu lugejatest on 3354 last, see on 20,8% lugejate üldarvust.

Võrreldes 2010.aastaga on lastest lugejate arv vähenenud maakonnas 96 lapse võrra, sellest keskraamatukogus 12 lapse võrra. Külastuste arv on vähenenud ca 12000 võrra, sellest keskkogus 10000 võrra. Laenutused on vähenenud 8557 võrra aga keskraamatukogus on laenutuste arv tõusnud 116 võrra.

Kuigi põhinäitajates on tagasimineku ei näita see tegelikku olukorda. Lapsed veedavad väga palju aega raamatukogus: sirvivad raamatuid, mängivad lauamänge, surfavad arvutis ja suhtlevad omavahel.

2012. aastal pöörame valikstatistika ajal suuremat tähelepanu laste külastuste registreerimisele. Keskraamatukogu lasteosakonnas tunnustati 13 tublimat lugejat Jutukarude aukirja ja väikeste kingitustega.

Arvutimängude mängimiseks paigaldati 3 arvutit ja 1 arvuti tekstitöötluseks. Lootsime, et lapsed lisaks arvutimängude mängimisele leiavad riulilt ka huvitava raamatu, kuid kahjuks seda ei juhtunud. Paljud lapsed kasutavad raamatukogu ainult koolikohustusliku kirjanduse laenutamiseks. Oluliselt vähenes lastest võlglaste arv. Järjekindlalt pandi kirja vanemate meiliaadrese ja telefoninumbreid.

Kevadvaheaja töötoas meisterdasid lapsed riidest nukke, mis lisati suurele nukunäitusele „Teeme ise 1000 nukku“.

UNICEF-i Sinise nädala raames kirjutasiid lapsed tapeedirullile suure ühisluletuse, mille lisandus sügisel pudelposti kirjade kirjutamise võistlus.

Üle-eestilisele Maskide konkursile esitati vähe töid ja kohalik eeltöö ürituse õnnestumiseks oli väga vaevaline. Väga raske on koolide – ja lasteaedade õpetajaid innustada tegema lisatööd. Sageli on raske leida lapsi kirjandusüritustele. Aitavad isiklikud kontaktid õpetajatega ja raamatukoguhoidjate väga järjekindel teavitustöö.

Keskraamatukogus käisid lastega kohtumas kirjanikud Mika Keränen ja Grethe Rõõm.

Kadri Hindrikus kohtus lastega keskraamatukogus ja Sindis.

Aidi Vallik käis lastega kohtumas Vändra raamatukogus.

Aasta algul tegi Vihtra raamatukogu juhataja 2010. aasta laenutuste kokkuvõtte PowerPoint esitluses. Vaadati diagramme laste laenutustest. Selline kokkuvõtte meeldis väga nii lastele kui ka õpetajatele.

Sindi raamatukogul on sisukas koostöö kooliga. Näiteks antakse välja raamatukogusõbraliku õpetaja tiitel. Õpetajate ja lastevanematega kohtus Eesti Lastekirjanduse Keskuse konsultant Anne Kõrgega, koos arutati kuidas suunata last lugema.

Urge ja Sauga raamatukogud algatasid laste mälumängusarja.

Lugemisaasta loomingu konkursist „Muinaslood ja loomiserõõm“ sündis „Audru valla nelja kooli õpilaste jutu – ja pildiraamat „Audru laste loomevakk“.

8.4 Raamatukogu kultuurikeskusena

Kultuuriürituste korraldajana tunnustati keskraamatukogu linna kultuuripreemiaga.

Keskraamatukogus oli 2011. a. 29 välisnäitust ja 68 raamatunäitust.

Näitusepinnad broneeritakse juba aasta alguses ja näitused vahetuvad iga kuu.

2011.aastal alustasid tööd raamatu-, filmi- ja muusikaklubi. Raamatuklubi üritustel arutleti saksa, soome, eesti, jaapani kirjanduse üle. Lugejatega kohtus kirjanik Vahur Afanasjev. Raamatuklubi käis koos iga kuu esimesel teisipäeval.

Filmiklubi alustas tegevust märtsis ja aasta lõpuks oli toimunud 12 filmiõhtut. Enamus filme saadi välissaatkondadest. Filmiõhtud kujundasid väärtfilmipubliku, kes nautis raamatukogus ka PÖFF-i filme.

Muusikaklubi alustas oktoobris ja loengutel räägiti muusikaajaloost (S.Baradinskas), muusikateraapiast (D. Kask) ja kuulati erinevate rahvaste muusikat (K. ja R. Sildoja).

Klubide ürituste läbiviimiseks saadi raha projektidest.

Kirjandusolümpiaadi küsimused koostati teemal „Nullindad eesti kirjanduses“

Kaasaegset eesti kirjandust tutvustati kirjanike tuuril. Pärnu-Jaagupis ja keskraamatukogus kohtusid lugejatega Ketlin Priilinn, Mikk Pärnits, Birk Rohelind. Noorkirjanike esinemine meeldis väga kooliõpilastele.

Lugejatega kohtusid Erik Tohvri (Surju), Kärt Hella (Uulu), Jüri Talvet (Allikukivi) Kerli Altmart (Urge ja Sauga), Elme Väljaste (Sindi).

Marianne Mikko käis Vihtra, Uulu, Kilingi-Nõmme, Lindi ja Võidula raamatukogus.

Mari Raidmets esitles raamatut „Pool sajandit keskharidust Ülejõel“.(Sauga).

Raamatunäitustega tähistati Eesti raamatu päeva, tutvustati 25 kaunimat Eesti raamatut, tähistati eesti kirjanike juubeleid (H. Mänd, M. Traat, I. Lember, J. Kaplinski jt.)

Raamatukogu nimi	Näitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Sindi	29	15	301
Kilingi-Nõmme	16	6	75
Pärnu-Jaagupi	14	22	305
Tootsi	5	0	10
Vändra	35	17	320

Allikukivi	17	4	218
Anelema	2	0	0
Are	16	15	398
Aruvälja	23	14	320
Audru	39	6	180
Häädemeeste	18	6	220
Jõesuu	14	6	153
Jõõpre	8	12	54
Kabli	10	5	91
Kaisma	3	5	57
Kihlepa	5	1	5
Kihnu	23	12	280
Koonga	10	4	85
Lavassaare	25	3	47
Libatse	12	5	56
Lindi	12	5	160
Lõpe	12	6	110
Massiaru	15	12	183
Paikuse	14	8	68
Pootsi	14	8	68
Pärnjõe	50	2	63
Sauga	4	24	401
Saulepi	4	2	39
Suigu	14	2	22
Surju	14	9	456
Suurejõe	5	4	28
Tali	33	4	68
Tori	21	14	140
Treimani	6	3	43
Tõhela	9	9	95
Tõstamaa	11	4	20
Urge	7	20	282
Uulu	34	24	551
Vahenurme	7	2	26
Varbla	13	5	89
Vihtra	23	18	310
Võidula	4	1	12
Võiste	32	14	177
	682	358	6576
KRK	191	112	3056
Kokku	873	461	9679

Traditsiooniks on saanud üritus „Tuntud inimene raamatukogus“. Sel aastal laenutasid keskraamatukogu ja Sindi raamatukogu nõukogu liikmed, Pärnu-Jaagupis valla töötajad, Väandras laenutas alevivalitsuse sekretär

Üheks päevaks vahetasid töökoha Tõhela ja Tõstamaa ning Audru ja Aruvälja raamatukoguhoidjad.

Surju raamatunäitusele „Valmistume jõuludeks“ lisandus käsitöönäitus, kus oli väljas 25 käsitööhuvilise erinevad tööd. Teiste seas imetlesid näitust ka Arnold ja Ingrid Rüütel.

Suguvõsauurijate rõõmuks liitus Surju raamatukogu programmiga Geni Public Access, mis võimaldab uurijatel tasuta siseneda suguvõsauurimisprogrammi geni.com.

Täiskasvanud Õppija Nädalal „Õppimine seob põlvkondi“toimus Surjus vestlusring „Mina ja mu tütar Marine õppimas Tartu Ülikoolis. Mis meid seob?“.

Oskar Kuninga 100.sünniaastapäevaks paigutati tema sünnimajale mälestustahvel Allikukivi raamatukogu eestvedamisel ja Kultuurkapitali toel

Et kaasata inimesi, kes otseselt ei huvitu raamatukogu ja rahvamaja teenustest, hakati Treimanis korraldama kohtumisi huvitavate inimestega. Esimene kohtumine oli toitumisspetsialistiga.

Tori ööde ja päevade ürituse ajal toimus „ÕÕ Raamatukogu“.

Tori raamatukogu juhataja juhendas uurimustööd „Kohalikest loitsudest ja uskumustest“.

Treimanis toimus vestlusring „Mina arvan, et ...“ (Cartlandist, kultuuriperioodikast ja eesti kirjandusest“).

Vändra valla lugejate traditsiooniline ekskursioon toimus sellel aastal Narva kindlusesse ning Kuremäe kloostriisse.

Võiste alustas juturing KOKOKO - Kokkusaamine kolmandal kolmapäeval kell kolm.

Suigu-Murru küla, kus paikneb ka Suigu raamatukogu, oli 2011.a. Eestimaa aasta küla nominent.

Raamatukogu külastasid Riigikogu esimees Ene Ergma ja Tšehhi külaliikumise esindajad, kes jäid raamatukogu ilusate ruumidega väga rahule.

8.5 Raamatukogu koolituskeskusena

Raamatukogu nimi	Kasutajakoolituste arv	Osalejate arv
Sindi	20	24
Kilingi-Nõmme	9	55
Pärnu-Jaagupi	17	40
Tootsi	5	5
Vändra	30	87
Allikukivi	10	27
Anelema	3	3
Are	10	77
Aruvälja	19	287
Audru	0	0
Häädemeeste	40	252
Jõesuu	20	118
Jõõpre	6	6
Kabli	0	0
Kaisma	0	0
Kihlepa	0	0
Kihnu	6	10
Koonga	3	10
Lavassaare	3	3
Libatse	2	3
Lindi	8	41
Lõpe	8	8
Massiaru	3	3
Paikuse	3	15
Pootsi	2	2
Pärnjõe	23	23
Sauga	1	13
Saulepi	0	0
Suigu	6	58
Surju	2	25
Suurejõe	0	0

Tali	5	5
Tori	17	17
Treimani	5	13
Tõhela	12	20
Tõstamaa	3	3
Urge	4	16
Uulu	62	202
Vahenurme	3	3
Varbla	9	26
Vihtra	23	41
Võidula	2	2
Võiste	32	41
KRK	615	2061

8.6 Raamatukoguteenuse turundus

Raamatukogud võiksid end veel rohkem nähtavaks teha internetis, sest raamatukogu teenuste tutvustamiseks annavad kodulehed ja blogid hea võimaluse. Huvitavad kodulehed on Audru, Võiste, Sindi, Uulu, Are, Allikukivi raamatukogul.

Facebookis on konto Are, Libatse, Sauga, Sindi, Vändra, Urge raamatukogul.

Keskraamatukogu kodulehte vaadati 2011.a. 49887 korral, see on 6791 korda vähem kui 2010.a.

Suurenenud on Facebooki kasutamine ja seal jagatav info jõuab suurema sihtgrupini. Raamatukogu üritused on kajastatud linna kodulehe kultuurikalendris ja kõik soovijad said ühineda keskraamatukogu uudiskirja listiga.

Facebooki kontol klikkijatest moodustasid 58% naised ja 42% mehed, iga nädal tehakse üle 300 kliki. 2011.a. muudeti Facebooki grupileht fännileheks ja raamatukogul on 351 sõpra.

Facebooki kontot täiendab, uudiskirja koostab ja kodulehte haldab Krista Visas

Hea koostöö on Pärnu Postimehe ja Päikeseraadioga. Ajalehes ilmuvad uudiskirjanduse ülevaated 2x kuus, kajastust leiavad suuremad üritused (kohtumised kirjanikega, filmi- ja muusikaklubi üritused, lasteüritused). Raadioajakirjanikud tegid ülevaate raamatukogupäevadest ja lasteüritustest. Näiteks oli ühel päeval kohalikus ajalehes 5 uudist raamatukogust.

Hästi kajastuvad Allikukivi ja Urge raamatukogu tegemised Pärnu Postimehes.

Kõikides vallalehtedes ilmuvad raamatukogu ürituste ja uudiskirjanduse tutvustused.

9. Bibliograafia- ja infotöö

Jätkus Sauga valla kohta käivate materjalide kogumine ajakirjandusest ning nende säilitamine paber kandjal, samuti vallasündmuste fotokroonika koostamine.

Pärnu-Jaagupi raamatukogu koostab andmebaasi Pärnu-Jaagupi kihelkonnaga seotud isikute andmetest ja Pärnumaa kohta ilmunud koduloolistest raamatutest Eesti Kodu-uurimise Seltsile.

Are raamatukogus virtuaalnäitus „Pildikesi minevikust“ kus eksponeeritakse kodukandi ajaloolise väärtusega fotosid.

9.1 Andmebaaside loomine

Urrami kodulooportaali testis keskraamatukogu bibliograaf Heda Piiriste. Selle tulemusel muutus andmebaas kasutajasõbralikumaks. 2011.a. lõpuks oli Pärnumaa koduloo andmebaasis kokku 35568 kirjet, neist 24750 vanemas ja 10818 uuemas andmebaasis.

9.2 Infopäringud

2011.a. vastati statistika järgi 9794-le päringule, sellest keskraamatukogus 3496-le päringule. 2010.aastal vastavalt 11032 ja 3643.

Kuna registreeritud päringute arv kõigub 0-st 680-ni, siis pole ühest arusaamist, mida päringuna registreerida. 2012.a. kavatseme antud teemat käsitleda nõupidamisel.

Kokkuvõte

2011.a. lõpp on olnud tähelepanuväärne kõikidele Eesti raamatukogudele. Tänu kultuuriminister Rein Langiga toimunud intervjuule „Mina riigi raha eest massikultuuri ei levita“, olid raamatukogud meedias pea igapäevaselt pildil. Diskussioon väärt ja madalast kirjandusest ning väärt eesti kirjanduse propageerimisest läks korda peaaegu kõikidele inimestele.

populaarseks muutusid mittesoovitavate autorite raamatud
hakati massiliselt laenutama Barbara Cartlandi raamatuid (kui näidet väga halvast kirjandusest) ning nn. väheväärtuslikku eesti kirjandust (E. Tohvri, H. Petsi raamatuid)
eesti väärtkirjandusest hakati jälle rohkem laenutama V. Luige „Varjuteatrit“
igapäevaseks muutusid arutelud tänapäeva eesti kirjanduse üle
raamatukoguhoidjate seas ei leidnud mõistmist kultuuriperioodika kõigi väljaannete tellimise kohustus.

Aastaid on eesti kirjandus olnud eelistatuim lugemisvara ja hinnangu raamatule annavad lugejad, mis kajastub laenutuste arvus.

Tegevusplaan 2012. aastaks

Raamatukogu arengukava koostamine aastateks 2012-2016

Kultuuriürituste korraldamine ja neile lisarahastuse leidmine läbi projektide

Suurem tähelepanu laste lugemisharjumuste kujundamisele ja edasiarendamisele

Enam tähelepanu kasutajakoolitusele

Osalemisega URRAM-i töörühmas aidata kaasa töötajasõbralikuma uue e-keskkonna loomisele

Eesti kirjandusest ülevaate saamine Janek Kraavi 3-osalise loenguga

Tellitud kultuuriperioodikale kasutajate leidmine läbi raamatukoguhoidja soovitude

Teatmekirjanduse laenutamise analüüsi läbi viimine

Raamatukogu kodulehtede analüüs ja soovitud uute võimaluste rakendamiseks
sotsiaalvõrgustikus toimimiseks.

Koostöös välissaatkondadega keskraamatukogus näituste ja filmiõhtute korraldamine

Koos eakate keskusega puuetega inimeste ja eakate koduteeninduse organiseerimine Pärnu linnas

Jätkeb osalemine rahvusvahelises koostööprojekti Buskerudi maakonna (Norra)
kooliraamatukogudega

Kokkuvõtteks võib öelda, et aasta oli teguderohke ja võib lugeda kordaläinuks.

20.02.2012

Direktor

Saima Andla

Koostajad

Saima Andla

Lenna Eliste

Heinike Sinijärv